

SKANDINAVISKE CANADIENSAREN

VECKOTIDNING FÖR SKANDINAVERNA I CANADA.

Löp. No. 154. — ÅRG. 9.

Redaktör och utgivare:
EMANUEL CHLEN.

WINNIPEG, MAN. 27 SEPTEMBER 1894.

Redaktionsbyrå och kontor:
181 Rupert street east, Winnipeg.

No 31. — Lösn. 5 Cts.

ANMALAN.

"Skandinaviske Canadiensaren"

ENDA SKANDINAVISKA VEC-
KOTIDNINGEN I CANADA.

Prenumerationspriset är:

Ett år \$1.50
Ett halft år \$0.75
Ett fjerdelsår .. \$0.40

Till Skandinavien:

Ett år \$2.00
Half år \$1.00

Hvarje prenumerant å "Skandi-
naviske Canadiensaren" kan er-
hålla boken

Bibelsamtal med Ungdomen,

rikt försedd med 178 helsets illu-
strationer af Gustave Doré. Det
storartade verket är den

HELIGA SKRIFT I ENKEL-
HET FRAMSTÄLD FÖR
SMÅTT FOLK.

utgifven af Pastor J. L. Sooy, F. D.
på Svenska bearbetad af Fil. Kand.
Fred. Lönnkvist.

Föreläsare köpa boken för sina
barn; Söndagshöllare köpa den
för sig själva och sina lärjungar.
Gjort och en, gammal och ung, al-
lar att läsa denna bok.

100,000 tals

AF DENNA BOKS ENGELSKA
UPPLAGA ÄRO REDAN
SÅLDA.

Bokhandelspriset för detta vär-
derika arbete är \$2.50. Redaktio-
nen har lyckats arrangera med ut-
givarne, så att den värdefulla
boken

Bibelsamtal med Ungdomen

kan erhållas, tillsammans med
"SKANDINAVISKE CANADI-
ENSAREN" för ett år, till det
otroligt billiga priset af

\$2.75

Boken sändes porto och tullfritt
till en hvar plats i Amerika.
PASSA PÅ DET GYLLENE
TILLF LLET!!!

Adressera bref:

Skandinaviske Canadiensaren,
P. O. Box 642, Winnipeg, Man.

OERHÖRDT!!

Svenskt-Engelskt Engelskt-Svenskt

Lexikon

fås gratis för 50 CENTS när man
prenumererar på SKANDINAVI-
SKE CANADIENSAREN för Ett
År. Denna bok är af ovärderlig
nytta och kostar i bokhandeln \$2.

RUSDRYCKERNA OCH AR- BETSFÖRMÅGAN.

Dr Klaus Hansen i Bergen höll,
enligt "Verdens Gang," vid en der-
stades nyligen anordnad nykter-
hetsdemonstration ett tal, hvare
nykterhetsaken skärskådades från
flera nya synpunkter.

Det mål, hvilket ej så få alla
människovänner i våra dagar upp-
ställt för sig, är, yttrade tal. bl. a.,
att kunna bereda fattiga och lidan-
de medmänniskor en lyckligare
ställning i lifvet. I arbetet på er-
nående af detta mål spelar kampen
mot dryckenskapen en framstående
roll.

Alla lägga vi märke till de för-
färliga yttre verkningar, som dryck-
enskapen åstadkommer i samhäl-
let. Vi se alla den dryckenskap,
som framträder i berusade personers
ohyfsade uppträdande å våra gator,
i den fattigdom och nöd, som
existerar, de mord och våldsbegär-
der, som begås, men vi äro i regel
blinda för den olycka, som alkoholen
alstrar genom det så kallade
"mätliga" dagligen återkommande
njutandet af spirituösa drycker.
Det är därför nödvändigt, att man
gör klart för allmänheten, att den
vanliga uppfattningen om mätlig-
hets-drickandets oskadlighet är
falsk, och att det, som hos oss ännu
kallas ett "mätligt" och oskyldigt
begagnande af spirituösa, i själva
verket är ett kontinuerligt försö-
sande af kraft, såväl kroppslig som
andlig. Men till ett sådant slöseri
har hvarken individen eller sam-
hället råd.

Njutandet af alkohol äfven i små
kvantiteter har till följd en reduk-
tion af kroppskrafterna. Den som
tror sig öka sina krafter genom att
dricka ett glas öl eller vin har full-
komligt missuppfattat saken. Sprit-
ten bringar aldrig någon ökad styr-
ka åt den menliga organismen.
Hvad den åstadkommer är, att vi
på ett ögonblick förbruka en del af
den kraft vi ha hvarparad. Hvarje
gång vi druckit så mycket öl eller
vin, att vi känna oss upplifvade
och skenbarligen styrka, sker detta
på bekostnad af den sammanspa-
rade kraften, och det arbete, som vi
derefter förmå uträtta, blir mindre,
än om vi ej hade druckit något.

Vägen till lycka och tillfreds-
ställelse går genom arbete — ej en-
dast så till vida, att arbetet skaffar
oss det vi skola leva af utan ock
så, att i själva arbets utforande
ligger ett visst mått af glädje och
trefnad. Men denna arbets glädje
ega vi blott, så länge vi kunna ar-
beta med oförsvagade krafter; med
slappa nerver blifver arbetet en
plåga. Vi utföra våra åligganden
endast emedan vi äro piskade att
göra det, och glädjen öfver arbetet
sjelft är borta.

Den största olyckan vid bruket
af rusgifvande drycker, äfven ett
mätligt sådant, är, att derigenom
röfvas från oss arbetets glädje, i
det alkoholen hindrar oss från en
rätt hushållning med våra förmå-
gor och krafter. Insikten om detta
sakförhållande bör derfor ena alla
fosterlandsvänner i arbetet äfven
mot det s. k. mätliga bruket af de
rusgifvande dryckerna.

DET ÖSTERLÄNDSKA KRIGET.

Rörande orsakerna till och de
möjliga resultaten af det nu pågå-
ende kriget mellan Japan och Kina
taga vi oss friheten återgifva föl-
jande, som det synes oss, sansade
redaktionsuppsats från Nya Vecko-
Posten:

Hvad är orsaken till kriget mel-
lan Japan och Kina? Denna frå-
ga hafva många gjort, men ännu
tyckes ingen ha varit mäktigt att
besvara den till fullo. Det har
länge varit bekant, att dessa båda
stormakter i östern haft stridiga
intressen i Korea, men att förhål-
landet var så spändt, det anade in-
gen utomstående. Det har emellertid
nu kommit i dagen, att Japan
i tre års tid beredt sig för detta
krig och att det möjligen deruti
handlat i hemligt samförstånd med
Koreas konung och hans fader.
Hvad Japan närmast är efter, lär
nog vara att förstöra sin makt och
befrämja sina handelsintressen, men
det vill derjemte öppna väg för den
vesterländska framåtskridande od-
lingen och Kinas hårdnackade
stillstånd.

Konungen af Korea är i sympati
med Japans sträfvanien att bereda
väg för den vesterländska odlingen
och likaså är hans fader. Hans
drottning deremot är en kinesisk
prinsessa af Ming-dynastien, som
nu innehar Kinas tron. Hon står
i full harmoni med det kinesiska
stillståndet, och hon har ända till
krigets utbrott utöfvat det afgör-
ande inflytandet på sin man och
på hans hållning i regeringsangä-
genheter, och hon har förmått ho-
nom att icke hafva andra rådgif-
vare än dem, som varit i sympati
med Kina. Nu har emellertid ko-
nungen lösgjort sig från hennes in-
flytande, afskedat sina förra råd-
gifvare och valt sådana, som äro i
sympati med Japan, och i spetsen
för dem satt sin fader. Han har
ock tagit ett ända djervare steg,
i det han uppsagt sitt vasallskap un-
der Kinas kejsare, upphört att be-
tala den årliga underåldighetskat-
ten samt förklarar sig vara sjelf-
ständig konung och ingått förbund
med Japan.

Kina vägrar emellertid att erkän-
na Koreas sjelfständighet och på-
står, att dess konung handlat, som
han gjort, under trycket af Japans
hårar, som omkring hans palats
och hållit honom som fånge. Det
påstår ock, att en stor del af befolk-
ngen sympatiserar med Kina och
torde i striden ställa sig på dess
sida. Detta tyckes ock vara med
sanna förhållanden öfverensstä-
mande.

Hvad utgång kriget kommer att
få är ännu för tidigt att bilda sig
något begrepp om. Hittills tyckes
Japan ha dragit största fördelarna,
hvilket ju ock är att vänta, då det
beredt sig för kriget under tre år.
Många tyckas tro, att Japans seger
öfver Kina skulle komma att hafva
goda följder. Ty vinner Kina, så
invagras det mer än någonsin i sin
gamla sjelfbelätenhet och tusenri-
ga sömn samt insmides hårdare än
någonsin i stillståndets bojer och
i förakt för de "utländska djefar-
na." Blir det deremot besegrad
af Japan och förödmjukadt under
den vesterländska odlingen, så
kommer det att väckas ur sin dvala,
lösgräsa sig från gamla fördomar,

åter börja gå framåt och tillägna
sig den vesterländska odlingen —
folket skulle då ock blifva mera
tillgängligt för evangelium än förr
och missionsarbetet bära rikare
skördar än någonsin. Sådana äro
antagandena.

Huruvida Japan och Kina få en-
samma utkämpa striden eller de
europiska makterna skola blifva
deruti indragna, vet man ännu
blott gissningsvis. Hvad som der-
emot är klart, det är, att Ryssland
och Frankrike hafva ställt sig på
Japans sida, England deremot på
Kinas. Komma dessa makter att
taga verksam del i striderna, så blir
det tydligen ett världskrig, hvars
omfattning och följder ännu icke
kunna öfverskådas.

Fria Ord.

(Denna afdelning står öppen, i mån af
utrymme och halt, för bref, som kunna
intressera en större allmänhet. Insändare
måste dock ovilkörigen delgifva red.
namn och adress fullständigt, men kan
biöga "märke" att sätta under med-
delandet.)

Till regeringen i Ottawa har
sändts följande bref:

Wetaskiwin, Alberta, Canada,
7 aug. 1894.

Eder ärade skrifvelse af juli 16
d. å. bekommen och vill till svar
beräkna, att de allra flesta sett-
larne häromkring (Township 43,
Range 22) äro Svenskar, vi hafva
äfven några Norrmän, äfven Eng-
elsk och Tysk-talande. Detta är
endast för närvarande, ty här in-
kommer ofta nya settlare och dele-
gater, som se efter land för en stor-
del familjer uti staterna. Landet
häromkring är mer eller mindre
kuperadt, omvexlande med busk-
dungrar och sloar, der gräset är i
allmänhet från 1½ till 4½ fot högt.
Vid större sloar påträffas ofta al-
kalin, men der jorden är passande
för odling förekommer ej någon
alkaline, såvidt jag har kunnat
finna ut uti hela distriktet. Jorden
består af svartmylla varierande
från 3½ upp till 30 tum djup, på
sommiga ställen något lerblandad.

Under denna mylla påträffas i all-
mänhet ett lager af lera ibland
endast sand, djupare ned varierar
det med lera, grus och sand. Jorden
giver redan andra året efter bräck-
ningen goda skördar af hvete, korn,
hafre och rötsaker utan någon, som
helst gödding. Sommiga är kunna
vackra skördar vinnas äfven på
nybräknad. Hvad klimatet be-
träffar äro alla här ense om, att
det är helsosamt, ehuru det är rätt
omvexlande. Sistolide vinter hade
vi fyra gånger 40 under zero med
ungefär 18 tum djup snö, men
äfven observerades 68 grader öfver
zero, ej under, uti Februari månad
på sölsidan; äfven hade vi blåst
med snö när termometern visade
20 under zero. Vi hafva haft ända
till 117 grader varmt i solen och
90 dito uti skuggan denna sommar,
allt Fahrenheit. Här behöfs täta
varma kläder, isynnerhet för huf-
vud, händer och fötter. Lätta frost-
nätter kunna inträffa när som helst
under sommaren, men hafva, så
vidt jag vet, ej gjordt nämnvärd
skada, men på sensommaren blifva
frostnätterna starkare, hvarför man
då bör hafva sin snö mogen och
boningshus och stall uppsatta. För
min del finner jag mig godt här

jag kom hit från Fitchburg, Massa-
chusetts, Förenta staterna, 25 Maj,
sistolide år med hustru och fem-
barn, alla under tolf år och en
mycket försvagad helse jemte om-
kring \$900, uti penningar och kan-
nu, till Guds ära, säga att min hel-
sa är god. Vi hafva fått boningshus
24x16, stall 40x20, brunn 23 fot
djup, omkring 12 acres bräckt och
dito infensade, och vi se framtiden
an, med förhoppning minst sagdt.
Till emigranter vill jag rekomen-
dera ungt eller medelålders folk,
som äro villiga att arbeta hårdt
och underkasta sig försakelse för
ett par eller tre år, helst med några
hundra dollars kapital, ty settle-
mentet är nytt, så tillfällen till ar-
betsförtjenst äro temligen begrän-
sade.

Tecknar högaktningfullt,
John A. Bergman.

CANADA NYHETER.

— Provinsen Quebecs parlament
sammanträdde den 25 oktober.

— Tyfusfebern härjar f. n. svårt
i Winnipeg.

— Onsdagen den 12 september
föll i Calgary två tum snö, men
den gick snart bort.

— Manitoba har 5 millioner bu-
shels mera hvete att sälja i år än i
fjol.

— Vildgäs hafva redan synts
styra kosan söderut. Tecken på
att vintern är i annalkande.

— En kypare, Donald McArthur,
vid Cabinet hotell i Winnipeg, be-
gick sjelfmord den 12 sept.

— Frälsningsarmén i Winnipeg
skall till vintern sätta i gång ett
hem för husvilla.

— Å Winnipeg sjukhus funnos
förra veckan intagna 86 patienter
deraf 47 män och 39 kvinnor.

— Dagligen passera kineser ge-
nom Winnipeg på återresa till Ki-
na från östra staterna. En dag
följdes åt mera än 200 på en gång.

— Kolpriserna hafva något re-
ducerats i Winnipeg. Härca kol
hafva nedgått i pris från \$9.50 till
\$7.50 per ton.

— Tullförvaltar Neale, från Fort
MacLeod, Alberta, rymde med \$6000,
men blef arresterad i London, Eng-
land.

— Bröderna McCormacks såg-
verk i Winnipeg nedbrann i on-
s dags förra veckan. Skadan anslås
till \$4000.

— En tretton årig flicka, Beatri-
ce Harris, blef nyligen svårt skad-
ad af en elektrisk spårvagn i
Fort Rouge, Winnipeg.

— 41 mjölkhandlande i Winni-
peg hafva uttagit "license". Hvarje
månad inspekteras mjölken, som
de försälja.

— Kanalen vid Sault Sanct Ma-
rie öppnades den 25 oktober i när-
varo af ministern för järnvägar och
kanaler. Inom en månad kommer
hela kanalen att upplåtas för trafik.

— Winnipeg Free Press i tisdags
meddelar, att omkring 50 Norska
farmare från Crookston, Minneso-
ta, resa omkring den 17 oktober
till Brittisk Columbia, för att der
bildas en koloni.

— Öfverdomaren Strong är Can-
adas vice General Guvernör under
Lord Aberdeens resa i Nordvestra
Canada.

— Tillfölje af orent vatten haf-
va flere nybyggare i Isländska ko-
lonien vid Lake Winnipeg insjuk-
nat och dött. Regeringen har sändt
läkare till platsen för att bistå de
sjuka.

— Nordvesterns Polia korps upp-
köpa för kommande år 10,000 bu-
shels hafra och 900 bushels potatis.
Anbud skola sändas till L. W.
Herchmer, Commissioner N. W. M.
P., Regina, före 8 oktober.

— Dominion regeringen hade den
31 oktober pengar i circulation till
ett värde af \$22,094,124. I post-
sparbanken insattes under måna-
den \$304,878 och uttogs \$300,800.

— James Troy dömdes nyligen i
St. Catherines, Ont., till 20 års fän-
gelse för att han skjutit konduktör
Turner på Grand Trunk järnvägen,
nära Jordan, den 10de sistolide
juni.

— Försök gjordes här förliden att
urspara Canada Pacific järnvägens
tåg när Kemptville Junction, Ont.,
genom att placera syllar öfver
spåret. Lyckligtvis upptäcktes
bofstricket innan tåget kom.

— Frälsningsarméns chef, Gene-
ral Booth, anlände i lördags f. v. till
Halifax, hvarifrån resan anträdes
till Förenta Staterna och återfär-
den sker genom Canada. Han er-
höll en storartad mottagande i
Halifax och välkomnades af, bland
andra, Premier Ministern för pro-
vinsen.

— Winnipegs tidning "Tribune"
har börjat krig mot kontraktörerna
för bron vid Boundary street samt
stadens ingenör. Det cement som
lär användas vid arbetet är ej ce-
ment, utan bara våt sand, säger
tidningen och uppmanas stadsfull-
mäktige att se noga till, att de ej
blifva grundligt lurade. Flere
ojämfvaktiga personer ha förklarad
materialen vara af den mest usla
beskaffenhet.

— Olof Westerlund, kapten på
sällfångst fartyget C. D. Rand, har
räkat illa ut för rättvisan i Victo-
ria, Brittisk Columbia. Han hade
nemligen skaffat spritdrycker till
sin besättning, som bestod af Indi-
aner. Indianerna togo för mycket
"eldvatten" till bästa, gafvo sig ut
på röfvägar och blifvo arresterade
för groft öfvervald samt sätta nu i
fängsligt förvar, afvaktande dom-
utslag. Olle fick för sin hjälpsam-
het att anskaffa bränvin åt India-
ner plikta flere hundra Dollars.

OTTAWA, 22 sept. — Vid ett all-
mänt möte af Föreningen Nordens
Bröder, som hölls 21sta dennes
antogs förslag, om att tillstålla Frö-
ken Hilda Lundgren en afskeds-
helsing före hennes afresa till
Calgary, Alberta.

— Herrar Sören Kettilson och
Thoralf Björjan afresa i dagarne
till Kazubzur, prov. Quebec, för
att der tillträda befattningar för
vintern.

— Vid föreningen Nordens Brö-
ders sista möte proponerades om-
kring ett trettiotal nya kandidater
till ledamotskap.

— Vi beklaga att behöfva med-
dela det Fröken Selma Sjöholm blif-
vit så sjuk, att hon nödgats intas
på protestantiska hospitalat.